

Spis treści

Wstęp (<i>Lidia Beskid</i>)	7
CZĘŚĆ I	
ZMIANA POŁOŻENIA MATERIALNEGO I STANU ZDROWIA POLAKÓW	
Wprowadzenie	13
Lidia Beskid: Wygrani/przegrani w procesie transformacji	15
Przemiany na skali uwarstwienia materialnego w 1995 r. w porównaniu z 1989 r.	16
Postrzeganie położenia materialnego i społecznego w Polsce na tle innych krajów Europy Środkowej	19
Zmiana na skali samoidentyfikacji uwarstwienia społecznego	22
Lidia Beskid: Opinie o bogactwie	28
Badanie opinii o bogactwie	28
Ewolucja postrzegania bogactwa	29
Czynniki różnicujące poglądy na bogactwo	33
Lidia Beskid: Oblicze ubóstwa w Polsce	38
Dynamika ubóstwa w latach 1990–1996	39
Zakres ubóstwa w 1996 roku	41
Czynniki sprzyjające nowemu i staremu ubóstwu	46
Ludność o niskich dochodach w Polsce na tle innych krajów Europy Środkowej	48
Ewolucja postrzegania biedy	49
Róża Milic-Czerniak: Zachowania przystosowawcze do nowych warunków ekonomicznych	54
Problemy „wiązanego końca z końcem” w procesie transformacji	55
Sposoby radzenia sobie ze skutkami zmian systemowych w gospodarstwach najzamożniejszych i najmniej zamożnych	57
Zróżnicowanie typów działań przystosowawczych	60
Poziom zamożności a inne cechy społeczno-demograficzne determinujące zachowania przystosowawcze	66
Antonina Ostrowska: Przemiany stanu zdrowia i zdrowotności Polaków	72
Nieoczekiwana zmiana trendu	72
Społeczny kontekst zmiany	74
Potencjalne, indywidualne determinanty zmiany	76
Społeczna lokalizacja zmiany	84

CZĘŚĆ II

SPOŁECZEŃSTWO ASPIRUJĄCE

Wprowadzenie	91
Joanna Sikorska: Warunki udanego życia. Sukces życiowy	93
Warunki udanego życia	94
Cele i dążenia życiowe	98
Osiąganie sukcesu w życiu	101
Joanna Sikorska: Strategie życiowe: aktywność – roszczeniowość – bierność ...	103
Joanna Sikorska: Aspiracje materialne	113
Aspiracje dochodowe	114
Zamierzone kierunki zwiększania wydatków	117
Aspiracje w zakresie wyposażenia w dobra trwałe	119
Alokacja „swobodnych” pieniędzy	123
Joanna Sikorska: Zamożność a wykształcenie	128
Wzrost zależności między wykształceniem a poziomem dochodów	129
Aspiracje edukacyjne i zawodowe	130
Opinie na temat opłacalności inwestowania w kształcenie	133

CZĘŚĆ III

REORIENTACJA NA WARTOŚCI W OKRESIE TRANSFORMACJI

Wprowadzenie	139
Grażyna Dobrodzicka: Ewolucja wartości rodzinnych	141
Rodzina jako wartość w perspektywie historycznej	141
Przemiany w wartościowaniu rodziny	143
Uwarunkowania zachodzących przemian	152
Zbigniew Sufin: Ewolucja wartości materialnych i pozamaterialnych	159
Rodzina wartością doniosłą	160
Dobra materialne i pieniądze coraz bardziej pożądanymi wartościami	161
Znaczący wzrost wartości wykształcenia	162
Ochrona zdrowia nader pożądanym celem	164
Bezpieczeństwo socjalne wartością bardzo pożądaną, ale niedostatecznie realizowaną	164
Wartościowanie wolności obywatelskich	167
Samoorganizacja społeczna wartością stopniowo urzeczywistnianą	170
Zakończenie	175
Literatura	181
Źródła	189

